

ODTÜ SOSYOLOJİ
DOKTORA YETERLİLİK SINAVI
KILAVUZU (?)
(YENİ SINAV SİSTEMİNE UYGUN)

1. Giriş
2. Sınav Hakkında Teknik Bilgi
3. Çalışma Bilgisi
 - a. İlk Başlama Noktaları
 - b. Olmazsa Olmazlar
 - i. Teori
 - ii. Metot
 - iii. Major-Minör
 - c. "Olmalı"lar
 - d. "Olsa Güzel Olur"lar
4. Yararlı Tavsiyeler
5. Mutlaka Yapmanız Gerekenler
6. Pınar Karababa Tavsiye Notları (önceki sınavlardan örnekleri içeriyor)
7. Aksu Akçaoğlu Tavsiye Notları (okuma listesi önerileri içeriyor)
8. 24 Şubat 2010 Toplantısı: Ayşe Saktanber Başkanlığında Yeni Sistemin Tanıtımı
9. 1-4 Kasım 2010 Yazılı Sınav Soruları
10. Bölümce Tavsiye Edilen Okuma Listesi (www.soc.metu.edu.tr)
11. Sınav Jürisi Atama Formu (sekreterlik)
12. İletişim (Arda Deniz Aksular)

1.Giriş

Sevgili Arkadaşlar,

Doktora yeterlilik sınavından çıkmış biri olarak sizlere biraz bilgi vereyim dedim, bir kılavuz haline geleceği aklıma gelmez ama gelmişken olsun dedim artık... Ayrıca bu dosyaya benden bir dönem önce bu sınava girmiş Aksu Akçaoğlu ve Pınar Karababa'nın da tavsiyelerini içeren mailları, yeterlilik sistemi değiştikten sonra 24 Şubat 2010 tarihli, Ayşe Saktanber başkanlığında yapılan toplantıda tuttuğum notları ve benim de girdiğim 2010 Kasım sınav sorularını da koydum.

Öncelikle arkadaşlar; sınav genel olarak kolay ve çok abartılacak bir sınav değil. Bence derslerde girilen sınavların şöyle biraz büyükçesi gibi. Bence; biraz sosyoloji temeli olan birisi için 1 aylık etkin bir çalışma veya 2 aylık düzgün bir çalışma veya 3-4 aylık esnek bir çalışma ile halledilebilir bir sınav. Unutmayın ki, bu bir geçip kalma sınavı yani çok iyi bir kağıt vermeseniz bile sözlüde eksiklerinizi biraz kapatıp geçebilirsiniz.

Bir tavsiye olarak şöyle başlayayım; sınava bilhassa zamanınız varken "ileride ben bu konularda ders anlatacağım" edasıyla hazırlanırsanız iyi olabiliyor. Aksi takdirde dönüp Durkheim okumak sıkabilir.

2. Sınav Hakkında Teknik Bilgi

Sınav 3 aşamalıdır.

Kasım veya Mayıs ayının başlarına denk gelen puslu bir pazartesi günü sosyoloji labında 9.00-17.00 arası, ara vermeksizin 1. Bölüm yapılır. Teknik olarak soruların bilgisayarlara yüklenmesi, çıkıştaki tantana falan derken süreyi 9.30-16.45 olarak öngörmeniz daha gerçekçi olur.

Bu bölümde 2 teori ve 2 metot sorusundan 1'er tanesi seçilir ve cevaplanır. Yani 2/4. Sınavın genelde 1 gün arayla girilen 2. aşaması da aynen böyledir. 2 major, 2 minör sorudan 1'er tane seçilir ve cevaplanır. Bu major-minör soruları, seçtiğiniz 2 kişilik jüriden biri de hazırlamış olabilir, danışmanınız da. Örneğin bende 1 soru Helga Hoca, 2 soru Mehmet Hoca, 1 soru Umut Hoca hazırlamıştı. Ben 1. Bölümden Helga Hocanın ve 2. Bölümden Umut Hoca'nın sorusunu cevapladım. Mehmet hoca'nın sorularına hiç dokunmamış oldum. Yani böyle bir durum teknik olarak mümkün...

Sınavın 3. aşaması olan mülakat 2. sınavdan yaklaşık 15 gün sonra yapılır. Bölüm toplantı odasında 2 saat kadar sürer. 2 saat uzun diyebilirsiniz ama hocalar uzunca konuşabiliyor. Çağatay Hoca, Erdoğan hoca, danışmanınız ve seçtiğiniz 2 jüri genelde yazdıklarınız üzerinden giderek size sorular sorarlar. Esprili, rahat bir havada geçer ama laylamlom geçmez, sert sorular gelebilir. Kağıdınızdaki zayıf noktalarınıza çalışmanız çok önemli !!!

3.Çalışma Bilgisi

a. İlk Başlama Noktaları

Uzun zamandır böyle bir çalışma içine girmediniz, bu aşamada bence ilk yapılması gereken; önünüzdeki süreci “üzerinize devrilecek bir dağ” gibi görmemek. O zaman basit bir kitaptan kısa özetlerle başlamak yardımcı olabilir. Küçük bir hedef belirleyip kararlıca olaya girebilirsiniz. Mesela, “önümüzdeki hafta iyi bir Marx özeti çıkarayım, birkaç kaynaktan”, sonraki hafta Weber- Durkheim yapayım, sonra biraz post modernler, esnek bir şekilde biraz major-minor alan bakayım. Sonra döner toparlarım...

Kaynak: Çok çeşitli kaynaklar var. Toparlayıcı şeylere bakın. Kütüphanede isminde “Classical Sociology” gibi genel şeyler geçen gibi bir sürü kaynak var. Dilini rahat anlayabildiğiniz birilerini kullanın... Bazılarının çevirileri de var, belki bir Türkçe kaynakla başlamak, ısınmak için iyi olabilir ama bu durumda güzel bir çeviri olmasına dikkat edin. Şöyle bir durum da var; kimi kitabın bir bölümü güzel oluyor, diğer bir bölümü çok zorluyor, o bölümün yazarına göre değişiyor. Ben; Aksu’nun tavsiye ettiği Bottomore’un “Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi” çevirisi ile başlamıştım. Pınar’ın tavsiye ettiği Andersen-Kaspersen’in “Classical and Modern Social Theory” kitabından çok memnun kaldım.

b. Olmazsa Olmazlar

Çok net bir şekilde ne olursa olsun bilinmesi gereken bir dizi sosyolog var:

Marx, Weber, Durkheim + Simmel, Habermas, + çağdaşlardan en az 1 kişi özellikle Foucault + Major ve minor alanınızdan en azından bir 3’er kişi.

Peki bunlar nasıl çalışılacak?

i. Teori: Bu filozofların sosyolojiye ne verdikleri, durdukları yer, bakış açıları, temel kavramları (en azından 5-6’şar kavram), metodları çok çok önemli. Sorularınıza; hayat hikayelerinden bir şeyler de katarsanız güzel olur. Misal “Durkheim nesli Fransa’daki politik çatışmalardan, savaşımlardan muzdariptir ve bu durum düzenin kaynağı arayışına girmelerini etkilemiştir”.

Basit Bir Kaynak: Classical and Contemporary Sociological Theory: Scott Appelrouth&Laura Desfor Edles

ii. Metot: Metotta bilhassa Ayşe Gündüz Hoca’nın dersinde okuttuğu Neuman’ın Türkçe’ye de çevrilen Toplumsal Araştırma Yöntemleri kitabının 1. Cilt, 4.bölümünü tavsiye ederim. Burası Marx, Weber, Durkheim ya da pozitivizm, eleştirel sosyal bilim ve yorumsamacılığı öğrenmek açısından bence gayet basit, net...

Basit Bir Kaynak: Neuman, Toplumsal Araştırma Yöntemleri (İngilizcesi veya güzel bir Türkçe çevirisi de var.)

iii. Major-minor: Şimdi burada olayda çok belirleyiciliğiniz var. Misal alanınız Urban’sa; Castells, Lefebvre, Harvey olmazsa olmaz demi? Daha sonra; Soja, Sassen, Neil Smith falan filan diye gidersiniz. Minor’i da bununla ilişkili seçmeye çalışın.

Kaynak: Her şey olur... alanınıza, ilginize göre... Ancak major-minor okumaları için en iyi seçenek, ders aldığınız hocanızın derslerde kullandığı ve muhtemelen de sizin de daha önce aldığınız dersin syllabus'u olacaktır. Örneğin Urban için; Helga Hoca'nın SOC510 Urban Theory dersinin syllbus'undaki belli başlı okumalar... Ayrıca konunuzu içeren kapsayıcı kaynaklar olabilir. Mesela Urban için; City Reader kitapları var. İçlerinde tüm önemli yazarlardan kısa kısa makalecikler var...

c. "Olmalı"lar

Bence; Frankfurt okulu, eleştirel realizm, Freud, Lacan, post yapısalcılık (Derrida, Deleuze- Guattari...)

Kaynak: Bunları sizce güzel anlatan herhangi bir kaynak olur.

d. "Olsa Güzel Olur"lar

www.soc.metu.edu.tr'deki yeterlilik için tavsiye edilen okuma listesi. Aydınlanma devrimini hazırlayan elemanlardan tutun da Adam Smith'e kadar nokta atışı makalecikler. Dikkat, bu liste güncellenmiş olabilir!

Unutmayın ki bu liste zor bir listedir. Başlamak için ideal değil. Bence; bunlar okunacaksa, çerçeve bir çalışma yaptıktan sonra tuğlaları yerleştirmek babında okunmalı. Liste 10 sayfa kadar ama gözünüzü korkutmasın çoğu makale tanıdık, muhtemelen derslerde okuduğunuz şeyler. Ama bu liste açıkçası sınavı geçmek için gerekli değil. Düzgün bir sosyoloji mezunu Dr. Olmak için gerekli. Yani bence. Tabi bu arada sanmayın ki bu listeyi okuyup okumadığınız Erdoğan-Çağatay gibi hocalarımız tarafından anlaşılır.

4. Yararlı Tavsiyeler

Unutmayın ki aslında sınavda ne sorulacağını az çok biliyorsunuz. Marx, Weber, Durkheim'den teori ve metot, alanlarınızdan da muhtemelen az çok hoca ile konuştuğunuz bir şeyler... Bu durumda, en iyisi; son haftaya doğru, bu konularda şöyle 5'er sayfa bir sorunsal çevresinde deneme yazmanız...

Alternatif yöntemler deneyebilirsiniz, sevdiğiniz filozoflar üzerine vaktiniz varsa youtube'dan falan belgesel izleyebilir veya dinlemek üzere ses kaydı yapabilirsiniz. Ben toplamda 50-60 sayfa kadar bir özet çıkarmıştım ve kendime ait yazıların olması çok işime yaramıştı.

Sınavda ortalama her soru 5'er sayfadan 1.5 ara ile 20 sayfa gibi bir şey yazılacağı öngörülebilir. Benimki 22 sayfa civarında olmuştu. İdeal bir düzeyde yazdığımı düşünüyorum. Soru başı 2-3 sayfa belki biraz kısa kaçabilir. Bilgisayardaki performansınıza göre yazma hızınızı geliştirmeniz gerekebilir.

Labdaki bilgisayarlar yenidir, klavir. Klavyeler güzeldir. Öyle kendi klavyenizi getirmek gibi fantezilere girmenize gerek yok. Bir de, salonda 40 dakika yetecek kadar güç kaynağı vardır. Hasbelkader elektrik kesilse bile yazdıklarınız uçmaz. Bu konuyu benim gibi aklınıza takmayın! Ama, özellikle labları kullanmamış arkadaşlar dikkat! Sakın kaza eseri veya tuvalete falan giderken logout olmayın yazdıklarınız o zaman kanatlanır işte!

Aksu'nun bir önerisi sınavda kulak tıkacı kullanmak olmuştu, ben denemedim ama işe yarayabilir. Hassasiyetinize göre klavye şakırtısı rahatsız edebiliyor.

5. Mutlaka Yapmanız Gerekenler

Genelde yeterliliğe girmeden önceki ayın ilk haftası (bizimki Kasım yeterliliği için 8 Ekim'e kadardı) danışmanınızla belirlediğiniz 2 kişiyi ve imzalarını içeren sekreterlikten alacağınız atama formunu yine sekreterliğe teslim etmeyi unutmayın (web sitesindeki form geçerli değil- sekreterliktekini alın-örneğini bu dosyaya koydum).

Danışmanınız ve jüri hocalarınızla etkin bir iletişim kurun. Büyük oranda ne soracaklarına dair bir şeyler söylerler... Misal Umut Hoca; bana, "enformel sektörün yeni kentteki yansımalarına ilişkin bir şeyler olabilir" demişti. Tam olarak bunu sormadı ama cevapladığım soruda, bu söylediği şeye ilişkin kurgumu %70 oranında yine kullandım.

Bir düşünürü çok iyi bilmek yerine; yukarıda sayılan en önemli kişiler hakkında 3'er sayfa; diğerleri hakkında da 1'er sayfa çok nitelikli bilmek daha önemli! Tüm literatüre saldırmayın, kilometre taşlarını iyi bilin.

Sınav esnasında yazınızı yazarken sıklıkla kaydedin ve sürekli spellcheck yapın. Süre yeterli hatta uzun gibi görünebilir ama unutmayın ki sıkı bir dil kontrolü bile 2 saat alabiliyor.

Basit cümleler kurun, anlaşılır olun. Çok genel şeyler, klişeleşmiş eleştiriler yazmayın, teknik, orijinal, spesifik bilgiler veremeye çalışın, bir yazarın çok temel kavramlarını es geçmeyin. Unuttuysanız bile, mülakata kadar hatırlayın, üzerine gidin, orada sorulmasa bile, ben bunu da unutmuşum ama önemli bir kavramdır deyin iki cümle kurun.

Major ve minor alanlarınızı benim gibi alakasız değil, bağlantılı seçin. Aksi takdirde niye böyle bir ayırım var anlamazsınız. Şöyle bir şey olsun: Major "urban", minor "gentrification" gibi. Ya da major religion, minor "faith based organizations" gibi seçin. Bu size çok kolaylık sağlar. Sekreterlikte major alanlar için bir liste var ama sınırlı değil, siz de bir şeyler ekletebilirsiniz. Sonuçta burada belirleyici olan danışmanınız olacaktır.

Mülakat için; benim yaptığım hata gibi, sınavda seçmediğiniz sorulara-yerlere buradan da sorarlar diye değil, yazılı sınavda zayıf bıraktığınız noktalara çalışın. Onları güçlendirin, cesurca savunun... Doğru-yanlış diye bir şey yok, önemli olan nasıl temellendirdiğiniz. Unutmayın, Çağatay Hoca yazılı sınavdan bir süre sonra soru kağıdınızı ve cevaplarınızı mailinize atıyor. GMail da ne işse artık spam'a atıyor. Spambox kontrolü elzemdir.

6. Pınar Karababa'nın Tavsiye Notları

Gelecek dönem yeterliliğe girecek arkadaşlarım olarak size bir iki soru ve tüyo göndereyim dedim.

Önce genel şeylerden bahsedeyim, biz 2 ayda çalıştık ve bize ikincil kaynaklar, readerlar falan okuyun dediler ama ben temel bazı metinleri okumamış olmanın zorluğunu çok çektim, örnek Foucault biliyorum diye ikincil kaynaktan okumam biopower gibi kilit bir kavramı kullanmamama yol açtı sınavda, sözlüde sordular tabii.

Bunun yanısıra, deli gibi her akıma teoriye eğilmenizi de tavsiye etmiyorum çünkü yine bizim örneğimiz şunu gösterdi, yok structural functionalist school yok new conflict theory falan derken 1000 tane ismi detayından öğrendik, iki tane 1900ler'de doğmuş adamı karşılaştırdılar oldu bitti.

Ben ana metinler haricinde iki kaynaktan çok memnun kaldım, birincisi "The Structure of Sociological Theory" (Jonathan Turner) diğeri de "Ideology and Development in Sociological Theory" (Irving Zeitlin), bir de "Classical and Modern Social Theory" var (Andersen Kaspersen) ama o daha çok son anda kısa bir tekrar için minik makaleler.

Teorik ve metodolojik sınavın ana mantığı şu, özellikle Erdoğan hoca dahil olduğundan beri: Aydınlanma'dan başlayıp size verilen sosyoloğun zamanına ve ona yönelik eleştirilerin zamanına dek belli bir düşünsel gelişimi takip edebilmek, o yüzden tarihselleştirilmiş ve essay tarzında yazılmış 10-12 sayfalık bir cevap hoşlarına gidiyor.

Metodoloji daha da kolay, onda hakikaten iki tane görüşü çarpıştırıyorsunuz.

Şimdi daha detaya ineyim, bizim **sınavda pozitivizm ve yapısalcılık** ön plandaydı. Sözlüde ise klasik olarak pozitivizmin ne olduğu ve yapısalcılığın ne olduğunu yıkmamız beklendi. Mesela bana Durkheim'a pozitivist diyorsun ama bugünün pozitivizmi için Durkheim ne kadar pozitivisttir, division of labour çalışmasında doğru dürüst yöntem bile yok. E madem bildiğimiz anlamda pozitivist değil ne demeye Weber'le karşı karşıya getiriyorsun, Durkheim'da özne hiç anlam mı kurmaz ya da Weber'de iş bürokrasiye gelince özne diye bir şey kalır mı, falan diye sordular. Aynı şey teorik sorudaki Durkheim Foucault karşılaştırmasında da gerçekleşti, e madem ikisi de yapılarla bu kadar takıntılı ne demeye sen Foucault Durkheim'ı eleştirir diyorsun kendisi de yapmıyor mu?

Ama kişisel olarak en çok eğlendiğim kısım kesinlikle major minor sözlüsüydü. Benim major urban, minor social movements idi. Sorular sizden makale tarzı bir cevap talep ediyor, burada sizin görüşünüzün de katılması çok önemli. Fakat sözlüde direkt yazdığınızdan soru gelir diye bir şey yok, benim social movements için sorum New Social Movements perspektifinden iki kişiyi karşılaştırmamdı fakat Aykan hoca bana "ben entellektüel spor yapacağım, sen sosyal hareketlerde sınıfın geçerliliğini bir tartış", dedi, muhtemelen ben yeni hareketleri **sınıfı unutmakla itham ettiğim** için. Kısacası, burada biraz at koşturuyor hocalar. **Urban sorusu da çeşitli urbanism görüşleri içinde sınıfı tartışmaktı.** Benim asıl çuvaldadığım kısım bu kısım olduğu için size de söyleyeyim dedim, olası bütün perspektiflerden kısa ama vasıflı bilgi girmek gerekiyor, yani urban çalışacaksanız benim gibi Helga Hoca urban dersinde bu listeyi vermiş ben de onu okuyayım demekle yetinmeyip onun bilerek vermediği **Chicago school'dan** mesela bir iki review ya da makale okusanız iyi olur.

Aklınızda bulunsun, ben kötü bir sınav verdim, bilgisayar çöktü, rahatsızlandım vb. ama geçtim, siz haydi haydi geçersiniz. Hem biz ilk kez bu yeni tip sınava girenlerdik, sizde iyice oturmuş olur.

Kendi sorularımızı alamadık ama geçmiş sorulardan bizimkilere benzer soruları yazıyorum aşağıya, bizim sınavda özellikle **structuralismin** önemli bir yeri olduğunu da ekliyorum:

Theory:

1. One of the oldest and most central questions faced by sociologists has to do with the source and nature of social order. Compare and contrast the views of one macro-structuralist theorist and one micro theorist that have been proposed as answers to this question. Please select among the following names: Marx, Weber, Durkheim, Simmel, Mead, Pareto and/or Mosca, Habermas, Foucault.
2. Discuss how classical sociologists defined what is “new” in modern society and how they studies modernity? Refer at least two of the following names: Marx, Weber, Durkheim, Simmel and Park.
3. How would you distinguish functionalists from structuralists in terms of their major argument and the central concepts they use when discussing the everyday relations of individuals in modern societies.
4. Modern society is argued to be characterized by some fundamental ambivalences such as between autonomy and enslavement; emancipation and alienation; and anomy and solidarity. Explain how the founding figures of sociology such as Marx, Durkheim, Weber and Simmel *problematized* and examined these ambivalences of modern societies.

Methodology:

1. Bizimki çok kısaca: Weber ve Durkheim’i karşılaştırdı, öbürünü hatırlamıyorum ben buna cevap verdim ama bir iki örnek daha yazıyorum:
2. Take the following four concepts “verification”, “falsification”, “deductive inference”, “inductive inference.” Now discuss **Karl R. Popper’s self styled “Critical Rationalism”** and its alleged opposition to the “empiricism” of logical positivist school.
3. What are the essential characteristics of and differences between “exploratory”, “descriptive” and “explanatory” research designs in social science research?

Major-Minor örnekleri:

1. (Urban) The processes of reading and interpreting the urban landscape and experiencing urban life have been closely connected with the “urban flaneur”. Discuss this concept. Does it help to cope with the interface of personal memories/experiences and the historical construction of dominant meanings/values?
2. (Urban) The city can be presented as a field of relations between the social surplus, the dominant mode of economic organization, and the spatial organization of society. Within capitalism, the city is both the a site and stabilizer of accumulation and contradictions. Discuss by referring to Castells, Harvey, Lefebvre and other scholars of your choice.
3. (Employment) What is the nature of the so-called “new capitalism” under which flexible methods of employment are increasingly applied to the existing work force and the office organization? More important, still, what kind of transformation does the traditional “white-collar” employees undergo given the deployment of new “information” technologies? Lastly, what happens then to the ethos of work and the protestant work ethic in cultures where this later habituation held sway in various production processes?
4. (Welfare State and Capitalism) Question related to welfare could be problematized in terms of its political and economic nature. In this context please discuss at conceptual (theoretical) level the major issues related to the relationship between social welfare (societal), democratisation (political) and social production (economic) at national, regional and international levels.
5. (Ethnicity and nationalism) Provide a brief discussion of theories of nationalism and ethnicity that would best fit to explain contemporary forms of national movements such as ethnic nationalism, diaspora nationalism and/or minority nationalism with relation to the issues deriving from the concept of “citizenship”.

7. Aksu Akçaoğlu'nun Tavsiye Notları

Yeterlilik için benim okuduğum kitaplar şunlar:

"The Structure of Sociological Theory" (Jonathan Turner) [HM24 .T84](#)

"Classical and Modern Social Theory" var (Andersen Kaspersen) PINAR HM606.D36 K53 2000

Classical Sociological Theory: George Ritzer

Ideology and the Development of Sociological Theory: Irving Zeitlin (AKSU+PINAR) [HM435 .Z45](#)

Marx, Durkheim, Weber: Ken Morrison

Classical Sociological Theory: Brian Turner (Classical Sociology) [HM24 .T945](#)

Classical and Contemporary Sociological Theory: Scott Appelrouth&Laura Desfor Edles [HM586 .A66 2008](#)

Postmodern Social Theory: George Ritzer [HM73 .R534](#)

Postmodern Theory: Steven Best&Douglas Kellner PN98.P67 B4 DUE 03-09-10

Capitalism and Modern Social Theory: Anthony Giddens [HM19 .G53](#)

Rules of Sociological Method: Emile Durkheim

The Methodology of Social Sciences: Max Weber

Sociological Imagination: C.W. Mills [H61 .M5](#)

Nisbet: Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi [HM19 .H54](#)

Ben bu kitapları kutuphaneden fotokopi cektirdim. Hic orjinal kitap almadim. Bana sorarsan bir kerede hepsini cektirme, zaten az çok benzer seyleri anlatiyorlar. Teori'den ilk olarak Ritzer'i oku bence. Ana hatlarını güzel bir şekilde anlatıyor. Bunun dışında Türkçe'de de bence çok güzel bir çeviri kitap var, bundan bahsetmeyi unuttum. Bottomore ve Nisbet'in "Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi" adlı kitabı belki daha iyi bir başlangıç.

Urban için bence Savage ve Warde'in "**Urban Sociology, Capitalism and Modernity**" adlı kitabı temel bir kaynak. Bunun dışında kütüphanede pek çok city reader veya urban sociology reader kitapları var. Bunlardan da faydalanabilirsin. Ben kendi okuduğum readeri şimdi hatırlayamadım. Bunun dışında makaleler okudum.

Benim en önemli tavsiyem planlı çalışmak. Yani Marx için şu kadar gün veya şu kadar chapter okuyacağım diye plan yapman işini çok kolaylaştırır. Yoksa uzadıkça uzuyor. Marx, Weber, Durkheim ve Simmel hakkında en azından ikiser sayfa bir şey yazacak kadar bilgi sahibi olman bekleniyor. **Postmodern düşünürlerden de Foucault, Althusser, Derrida, Irigaray ve diğerleri hakkında temel seyleri bilmen ama en azından biri hakkında diğerlerinden daha fazla şey bilmen bekleniyor.** Çünkü bize sorulan soru suydur teoride: Modern ve postmodern sosyologlardan birer figür seçerek sosyoloji literatürüne yeni olarak neyi kattıklarını tartışınız.

Daha da önemli tavsiyem ise şu: Tüm bunlara çalışırken bir sınava hazırlandığını unutma. Belirli bir noktaya geldikten sonra daha önce çıkmış soruları cevaplamaya çalış. Zaten az çok aynı sorular geliyor. Bu işini oldukça kolaylaştıracaktır.

Kolay gelsin...

8. 24 Şubat 2010 Toplantısı: Ayşe Saktanber Başkanlığında Yeni Sistemin Tanıtımı

Amaç, hakkaniyeti artırmak. Ortak bir merit sistemi yaratmak.

Kuram ve metodoloji için herkes aynı sınavı alacak.

Ondan sonraki sınav kişisel.

Herkes laboratuarda toplu halde girip yazacak.

Danışman devreden çıkmıyor. Doktora yeterlilik komitesi daha etkin oluyor. Son söz DYK'nin.

Bir recommended reading list var şu anda.

Diğer minor-major readingleri danışmanlarıyla oluşturacaksınız.

Kısacası

1. Kuram-metodoloji sınavı (2 soru ama 4'te 2 seçmeli de olabiliyor.) 3 Mayıs (Kasım)
2. Minor-major alan sınavı genel kontrol danışmanda (Burada da 2/4 seçme var) (2+1 jüri sorar bu soruları)Bu da yazılı ama ortak girilecek. 5 Mayıs. Major alanda minordan daha ayrıntılı bir cevap beklenir. Ama ağırlık not olarak aynı.
3. Mayısın son 2 haftası sözlü. Buna 5 kişi katılır.

Eskiden de sınav 3 aşamalıydı.

3 kişi yerine 5 kişilik jüriyle muhabız. Doktora yeterlilik komitesi. Yönetmeliğin 28. Maddesine göre yapmışlar.

Şimdi 3 aşamalı tek bir sınav var. Not da "yeterli" veya "yetersiz".

Nihai kanaat sözlü ile olacak.

5 kişiden 2'si DYK tarafından teori ve metodu hazırlamak üzere herkesin jürisine atanır.

Danışman; kendisi hariç önereceği 3 jüriden DYK'nin onayı ile seçilecektir.

Her üç aşama da, 5 jürinin 5'i tarafından okunur ve değerlendirilir.

Başvurular Ekim-Nisan aylarının 2. haftalarında gerçekleştirilmeli.

Danışmanın 3 önereceği 3 jüri ve gireceğimiz major alanlar.

Girişler ayın ilk haftasının 1. ve 3. İşgünüdür. Yani 1 ve 3 Mayıs.

Teori ve metod sınavında isim kapalı sınav verilecek. Teori ve metot kağıtları kapalı okunacak. 2 jürinin okuyacak olması sorunundan dolayı.

Laboratuar sabah-akşam bizim 17.00'ye kadar falan.

Bir tane danışman, jüride dışarıdan olabilir.

Artık ayrıntılar web sayfasında olacak.

Önemli olan soruların niteliği. Liste recommended. Kuyunun dibindeki nokta atışı soru sormuyoruz. Sizin backgroundu hareket geçirecek soru var. Bir sosyoloji doktora öğrencisi bu kadar bilgiyi harekete geçirebilmeli. Yapısalcılığın topluma bakışımızda ne gibi değişiklikler getirdiği sorusu gelebilir. Yani backgroundu harekete geçireceksin. Tabi soru da guided olur. Şu şu şu kuramcılarla tartışın.

Bu liste teori ve metodoloji için. BASICS için. Zizek de var. Bazıları da biraz haberdarlık hali oluşması için gerekli. Bu liste review edilebilir ama o zaman da duyurulacaktır. Çok büyük bir liste de değil. Teori açısından significant yazarlar toplanmaya çalışılmış.

Belli bir yazarda uzman olmak yerine sosyolojik arka plana sahip olmak önemli, bunu işleyebilmek önemli. Ansiklopedik bilginin ötesine geçmek.

1 yıldır bu soru hazırlama işini Erdoğan-Çağatay Hoca yaptı.

İlk sınavda öngörülen bir notlama var. Bu sınavdan kalan bir daha sınavı tekrar alıyor.

Sözlü bir fırsat verme biçimidir. Aslında yazdığınız şey esastır. Writing esastır. 2'tur birer soru 5 kişiden. Kendimizi toparlayalım. Fazla şahşileşip fazla yayılmamalı. Danışmanımız bu 2 jürinin saati ile uyumlu hareket etmeli. Bunları önceden DYK ile uyumlu olmalı.

Ay sonunda sonuçların SBE'ye bildirilmesi gerekiyor. Süreci başından itibaren takip edersen problem yok.

EKİM-NİSAN 2. HAFTA başvuru.

Başvuru için danışmanla görüş 2 kişi önerin.

Minor ve Major alanları belirt. Bunların listesi var.

Her ikisi de aynı field olabilir.

Class-stratification yani bunların rankı olmayabilir.

Area-studies: Eurasia mesela.

Danışmanıyla negotiatie ederken söz sahibisin.

Şartlı geçme muhabbeti yine var.

Farklı kişiler olarak aynı kişileri önerirsek DYK seçer.

Bölüm çok parçalı olduğu için danışman üzerinden ilerleniyor.

Kendine belirli konular seçip o konuda yazmak, egzersiz yapmak önemli, study gruplar önemli.

Paradigmalar ve paradigma değişimleri mesela... gidişatın farkında mısın, yeterlilik böyle bir şey. Çerçeve çizcen... yoksa her şeyi bilmek değil. Essay güzel yazıyor mu...Powerdan konuşurken Weber'den bahsetmemiş. Onu sözlüde sormuşlar, anlatıp yırtmış. Simple, düzgün, net dil lazım. Çok cümleleri uzatma, kendini açık et. Araya Türkçe paragraf yok! Kitap-kağıt, sözlük, internet yok.

9. 1-4 Kasım 2010 Yeterlilik Sınavı

1 KASIM

Middle East Technical University
Faculty of Arts and Sciences
Department of Sociology

PHD QUALIFYING EXAM

Social Theory and Methodology Written Examination
November 1, 2010

Candidate: Arda Deniz Aksular

Candidate's signature:

Examining Committee: Helga Rittersberger-Tılıç (Supervisor), Mehmet Ecevit, Fatma Umut Beşpınar, Erdoğan Yıldırım, Çağatay Topal

Section I: Sociological Theory

Please answer one of the following questions:

1. Explain why Weber feels the need to warn against the probable danger of the "iron cage of bureaucracy" as a result of the process of "disenchantment of the world" and increasing rationalization. Discuss in what sense this warning can or cannot be justified in the contemporary world by making use of two of the following thinkers: Marx (ideology as false consciousness), Freud (unconscious as an indispensable element of human subjectivity), Lacan (unconscious as structured like language), Foucault (construction of subjectivity through disciplinary processes), and Derrida (negative difference and future-to-come).
2. Please differentiate between theory, methodology, epistemology and ontology in general. Then discuss these differentiations by taking your own problematic as a case. In your discussion refer at least two of the following names: Marx, Weber, Durkheim, Althusser, Foucault, Deleuze and Guattari.

Section II: Methodology of Social Sciences and Research Methods

Please answer one of the following questions:

1. What would you do when you conduct a research on a topic of your own choice if you had to follow
 - a. Durkheimian,
 - b. Foucauldian, or

c. Bourdieuan methodologies.

By choosing two of them briefly state the steps that you would take and explain the differences by showing advantages and disadvantages of the respective methodologies.

2. Discuss the methodologies of Weber, Marx, Simmel and Habermas with respect to the question of objectivity in social sciences.

4 KASIM

Middle East Technical University
Faculty of Arts and Sciences
Department of Sociology

PHD QUALIFYING EXAM

Sociology Sub-Fields (Major and Minor) Written Examination
November 4, 2010

Candidate: **Arda Deniz Aksular**

Candidate's signature:

Examining Committee: Helga Rittersberger-Tılıç (Supervisor), Mehmet Ecevit, Fatma Umut Beşpınar,
Erdoğan Yıldırım, Çağatay Topal

Section I: Urban Sociology

Please answer one of the following questions:

1. Please discuss in terms of theories and methodological standpoints the view that 'modern' sociology is nothing but the urban sociology'!
2. Henri Lefebvre (1901 – 1991) introduces a distinctive approach to understanding "space" (e.g., the *production* of space, rather than merely the interpretation or the imagination of space) that has influenced subsequent thinking in geography, urban sociology and related fields. In your essay, examine the ways that the writings of Manuel Castells or David Harvey pick up on (or react to) Lefebvre's ideas.

Section II: Sociology of Work and Organization

Please answer one of the following questions.

1. What is the effect of globalization on the transformation of the nature of work and work experiences in an economically developing country such as Turkey? Examine the socio-economic and political roots of the increasing tension between "social" and "economy" in the Turkish labor market context after the 1980s.
2. What are the structural reasons behind the crisis of Fordism? Discuss approaches of neo- and post-Fordism in attempting to solve these difficulties? Evaluate critically these "solutions" to the crisis of Fordism. Include **at least three** of the following examples: the Japanese model, the Swedish model, McDonaldism and network enterprise thesis.

10.Sınav Jürisi Atama Formu (Sekreterlikten alın!)

Bu form danışmanla birlikte doldurulacak. Yukarıdaki 1. ve 2. alanları; aşağıdaki 1. ve 2. kişiler hazırlayacak diye bir sıra kaidesi yok.

...../...../.....

Sosyoloji Bölüm Başkanlığı'na

Doktora Programının dönemindeyim. 20..../20.... Öğretim yılıdönemi
..... ayında doktora yeterlik sınavına girmek istiyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Öğrenci

Danışman

Sınava Girilecek Alanlar:

Major

1.

Minör

2.

Jüri Önerisi

Asil

1.

2.

Yedek

1.

Tel:

e-mail:

e-mail (danışman):

11. 10. Bölümce Tavsiye Edilen Okuma Listesi (Güncel haline soc.metu.edu.tr'den bakın!)

Arkadaşlar; bölümümüzün güncellenen web sitesinde programlar sekmesinden “graduate” oradan da “Phd Sociology” başlığını seçtiğinizde bu listeyi içeren sayfaya ulaşabilirsiniz.

Tam adres de aşağıdadır.

<http://www.soc.metu.edu.tr/sites/default/files/PhD%20Qualification%20Exam%20Reading%20List.pdf>

12.İletişim

ardadeniz@gmail.com

Son olarak; aklınıza takılan bir şey olursa sormaktan çekinmeyin. Ama unutmayın, bunlar yalnızca tavsiyedir, bir hap gibi kabul etmeyin, belki siz daha alternatif şeylerle daha etkin çalışabilirsiniz... Bir de; Sosyoloji Bölümü bu sınavda, listede, kuralda her şeyde değişiklik yapma hakkını saklı tutar, sonra vay işte Arda böyle demişti, kılavuza böyle yazmıştı falan demeyin. Umarım yazdıklarım işe yarar. Zor bir sınav değil, halledersiniz.

Başarılar!